

عنوان: داستان هایی از خدمت به خلق
مؤلف: زهرا حسرائیان
ناشر: ره آوران
امور چاپ: سید مرتضی میرحسینی
شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه
چاپ: اول-۸۴
قیمت: ۱۵۰۰ تومان
شابک: ۹۶۴-۹۵۵۴۷-۰۰-۸

کتابخانه ملی ایران (مختار به پیش نهاد می باشد)

فہرست مطالب

صفحہ	عنوان
۲۱	مقدمہ
۲۱	رفع حوائج مؤمنین
۲۷	خواری دنیا و آخرت
۲۷	خائیں
۲۷	مسکن
۲۸	ثواب گرہ گشایی
۳۰	برتر از اعتکاف
۳۰	دو تذکرہ
۳۵	کعبہ در طواف
۳۶	خدا یا! ببخش!
۴۰	حوالہ حج!
۴۲	پول و ریگ
۴۴	یادم بدہ!
۴۶	عبد العظیم الحسنی
۴۸	عجب دقتی!
۵۰	توحید
۵۳	یاور درماندگان
۵۳	من برده ام!
۵۴	حفظ آبرو
۵۶	نزول رحمت
۵۹	بہترین خرید!
۶۰	میرہ فصل!
۶۱	ہدیۂ ازدواج
۶۵	ایتام و اموات

۶۶	مسلمان نبودی! یهودی بودی!
۷۱	دریای علم و کرم
۷۵	شیوه عاشقی
۷۶	آناناس
۷۷	خمس بود!
۷۸	توکل
۸۰	درمانده آبرومند
۸۱	قرض، ادا شود!
۸۳	مدیون خدمت
۸۴	بسیار پسندیده بود!
۸۵	حاجی واقعی
۸۷	چای، با من!
۸۷	در خشکسالی
۸۸	خانه فدای آب
۸۹	نرنجانیم مردم را!
۹۱	سربازان را اذیت نکن!
۹۳	اطعام و شفا
۹۷	دعای باران!
۹۹	چشم در مقابل چشمه
۱۰۰	سد فرات
۱۰۲	خون جگر
۱۰۳	قلب رئوف
۱۰۴	لباس‌های شسته
۱۰۴	به زنده‌ها برس!
۱۰۶	مرا ناراحت کردید!
۱۰۸	آستین بریده
۱۰۹	در عرصه خدمت
۱۱۱	خدمت به جوانان
۱۱۲	سال‌های آخر

۱۲۴	حواله حضرت ولی عصر علیه السلام
۱۲۵	اگر همه ، من هم!
۱۲۷	مقام معظم رهبری می آید
۱۲۸	بیش از این
۱۲۹	سفره اطعام
۱۳۰	توجه به محرومان
۱۳۰	اطعام برای زندگی
۱۳۱	او کجا و ما...؟
۱۳۵	عوض شدند!
۱۳۶	برکت
۱۳۷	اول کارگران
۱۳۸	مسلول!
۱۳۹	خدا را هم شاد کرد!
۱۴۲	عینک
۱۴۳	راننده تاکسی
۱۴۵	دورانیشی امام علیه السلام
۱۴۵	نابینا و بینا!
۱۴۶	ایثار در دعا
۱۴۶	نامه امام
۱۴۹	کوچک بزرگ
۱۵۱	راه نجات
۱۵۲	رجوع کن!
۱۵۵	فعلاً چای!
۱۵۶	دیدار در مقابل خدمت
۱۵۷	مرد عمل نه حرف!
۱۵۹	حق کودک
۱۶۱	چوب در مقابل آجر
۱۶۲	میر غضبِ مهربان!
۱۶۴	گرسنه!

۱۶۵	ما هم خدا داریم!
۱۶۸	دکتر واقعی!
۱۶۹	مشکل اینجا است!
۱۷۲	پدر...
۱۷۵	شوهر خاله
۱۷۷	سادات
۱۸۰	به حساب علی علیه السلام
۱۸۱	ژرف اندیشی
۱۸۴	داماد ۱۰۶ ساله
۱۸۵	نزدیک‌ترین به پیامبر صلی الله علیه و آله
۱۸۷	سیل زندگان
۱۸۸	قصر یک درهمی!
۱۸۹	دورش خط بکشید!
۱۹۰	باز هم بابایی!
۱۹۱	حتی غذای شب
۱۹۲	بهترین اعمال
۱۹۳	در نماز هم
۱۹۴	نوکر بسیجی‌ها هستیم!
۱۹۶	اهل حاجت
۱۹۶	ذلیل عزیزا
۱۹۸	رضایت پدر!
۲۰۱	شیوه میرزا
۲۰۲	با مخلوقات
۲۰۳	پذیرایی از مهمان
۲۰۵	آب می‌آرم
۲۰۵	دختر کچل
۲۰۶	به کاری کرده باشم
۲۰۶	آقای شهردار

□ مقدمه

رفع حوائج مؤمنین

قرآن مجید آنچه را به سود مردم باشد، پایدار و جاوید می‌داند و آنچه سودمند نباشد، مانند کف آب؛

اما کف‌ها بیرون پرتاب می‌شوند، ولی آنچه به مردم سود می‌رساند [آب یا فلز خالص] در زمین می‌ماند؛ خداوند این چنین مثال می‌زند.^۱

امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه شریفه «وَجَعَلْنِي مَبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ...»^۲ که درباره حضرت عیسی علیه السلام نازل شده می‌فرماید: مقصود از «جَعَلْنِي مَبَارَكًا»، «جَعَلْنِي نَفَاعًا»^۳ است؛ یعنی خداوند، عیسی را برای مردم بسیار سودمند قرار داد. در حدیث دیگری آمده است: آن‌گاه که از رسول خدا صلی الله علیه و آله پرسیدند: «محبوب‌ترین مردم کیست؟» فرمود: آن کس که وجودش برای مردم سودمندتر باشد.^۴ در حدیثی دیگر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

مردم عیال خداوند هستند، محبوب‌ترین آنها نزد خدا کسی است که سودش به عیال خدا برسد و خانواده‌ای را خوشحال کند.^۵

۱. رعد / ۱۷.

۲. مریم / ۳۱.

۳. کلینی، اصول کافی، ج ۲، ص ۱۶۵، حدیث ۱۱.

۴. همان، ج ۲، ص ۱۶۴.

۵. همان، ص ۱۶۲.

امام صادق علیه السلام فرمود:

هر کس هفت بار خانه خدا را طواف کند، خداوند عزوجل برای او شش هزار حسنه می‌نویسد، شش هزار گناه از نامه عمل او محو می‌کند، شش هزار درجه به او عطا می‌کند و شش هزار حاجت او را برآورده سازد. سپس امام صادق علیه السلام فرمود: برآوردن حاجت مؤمن، برتر از ده طواف است.^۱

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

بنده‌ای از بندگان خدا در اثر اینکه شاخه خاری را از سر راه مسلمانان برداشت، اهل بهشت شده!^۲

بعضی از مردم، گمان می‌کنند عبادت، تنها نماز و روزه است و پاره‌ای از اینان به حدی در غفلت، نادانی و خودخواهی فرو رفته‌اند که اگر در برابر دیدگانشان مردم از گرسنگی جان دهند هیچ متاثر نمی‌شوند؛ در حالی که این تصور، برخلاف منطق قرآن است، آنجا که می‌فرماید:

«نیکو، (تنها) این نیست که (هنگام نماز) روی خود را به سوی مشرق و مغرب کنید؛ (و تمام گفت و گوی شما درباره قبله و تغییر آن باشد و همه وقت خود را صرف این کار کنید) بلکه نیک (و نیکوکار) کسی است که به خدا و روز رستاخیز و فرشتگان و کتاب (آسمانی) و پیامبران، ایمان آورده؛ مال (خود) را با همه علاقه‌ای که به آن دارد، به خویشاوندان و یتیمان و مسکینان و واماندگان در راه و سائلان و بردگان، انفاق می‌کند؛ نماز را بر پا می‌دارد و زکات را می‌پردازد و (همچنین) کسانی که به عهد خود - هنگامی که عهد

۱. بحار الانوار، محمد باقر مجلسی، ج ۷۱، ص ۳۲۶.

۲. سفینه البحار، شیخ عباس قس، ج ۳، ص ۸۲.

بستند - وفا می‌کنند و در برابر محرومیت‌ها و بیماری‌ها و در میدان جنگ، استقامت به خرج می‌دهند؛ اینها کسانی هستند که راست می‌گویند؛ (و گفتارشان با اعتقادشان هماهنگ است) و اینها پرهیزگاران هستند.^۱

یکی از اسباب سلوک الی الله، خوش رفتاری با مردم و خیرخواهی نسبت به بندگان خدا است و این احساس، انسان را از خودخواهی و خودبینی باز می‌دارد و به اخلاق الهی و ملکوتی متخلق می‌سازد. خداوند تعالی می‌فرماید: همچنان که خداوند با فضل و رحمت با شما رفتار می‌کند، شما نیز نسبت به یکدیگر دارای فضل و نیکی باشید ﴿وَلَا تَكْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ...﴾^۲ و مبدا این رابطه فطری و الهی را فراموش کنید.

پیامبر اکرم ﷺ فرمود:

«عابدترین مردم، کسی است که نسبت به مردم خیرخواه‌تر از دیگران و نسبت به تمام مسلمانان، سلیم القلب‌تر و باصفاتر باشد.»^۳

امام صادق علیه السلام به سفیان بن عیینة فرمود:

«بر تو باد که به خاطر خداوند، خیرخواه بندگان باشی و بدان هیچ‌گاه خدا را به کاری برتر از این، دیدار نخواهی کرده.»^۴

بنابراین، اگر مرجع حاجات مردم شدیم باید خوشحال باشیم؛ زیرا خدا ما را دوست دارد و چنانچه در خانه یا دفتر کارمان به روی

۱. بقره/ ۱۷۷.

۲. بقره/ ۲۳۷.

۳. اصول کافی، کلینی، ج ۲، ص ۱۶۳.

۴. همان، ص ۱۶۲.

مردم بسته بود و مردم به ما مراجعه نکردند یا نتوانستند مراجعه کنند، بدانیم که از رحمت خدا محروم شده‌ایم و باید به جای خوشحالی، اندوهگین باشیم. رسول خدا ﷺ فرمود:

«نزدیک‌ترین شما به من در روز قیامت کسانی هستند که در گفتار راستگوتر، در امانت داری استوارتر، در عهد و پیمان باوفاتر، در اخلاق نیکوتر و نسبت به مردم، نزدیک‌تر و خدمت گزارتر باشند»^۱.

حضرت امام جعفر صادق (ع) فرمود:

«ای رفاه! به خدا و محمد و علی (ع) ایمان نیاورده کسی که هرگاه برادر مؤمن او برای رفع حاجتی نزد وی بیاید و با چهره باز با او برخورد نکند. اگر بتواند خود حاجت او را برآورد، باید در این باره به سرعت اقدام کند و اگر نمی‌تواند، نزد دیگران برود تا حاجت او برآورده شود و اگر کسی غیر از این باشد که برایت وصف کردم هیچ گونه ولایت و رابطه‌ای بین ما و او نیست»^۲.

پیامبر اکرم (ص) فرمود:

«مؤمنان از نظر مهرورزی و عطف نسبت به یکدیگر مانند یک پیکرند که هرگاه عضوی از آن دچار دردی شود سایر اعضا [از راه تب و بیداری و ناراحتی] همدردی خود را با آن عضو ابراز می‌دارند و به کمکش می‌شتابند»^۳.

بعید نیست که این حدیث شریف، الهام بخش سعدی شیرازی در

۱. بحار الانوار، محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۹۴.

۲. همان، ج ۲۲، ص ۱۷۶.

۳. سفینه البحار، ج ۱، ص ۱۳.

شعر معروفش باشد که:

بنی آدم اعضای یکدیگرند که در آفرینش ز یک گوهرند
چو عضوی به درد آورد روزگار دگر عضوها را نماند قرار
تو کز محنت دیگران بی غمی شاید که نعمت نهند آدمی
از امام صادق علیه السلام نقل شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله در مبنی خطبه‌ای
ایراد کرد و در ضمن آن فرمود:

«مسلمانان با هم برادرند؛ ارزش خون آنها با یکدیگر برابر است و
تعهد و امانتی که کوچک‌ترین فرد آنها بدهد برای همه‌شان محترم
است و آنها در برابر بیگانگان، یکدل و یکدست‌اند»^۱

بنابراین، مسلمان هیچ‌گاه نسبت به رفتاری سایر مسلمانان
بی تفاوت و از اوضاع و احوال آنها بی‌خبر باشد؛ چون کسی که در
این‌گونه مسائل بی تفاوت باشد، به طریق اولی در مورد مسائل
مهم‌تری که در اجتماع رخ می‌دهد عکس‌العملی از خود نشان
نخواهد داد. این‌گونه افراد، خود آگاه یا ناخودآگاه، دچار خودخواهی
خاصی هستند که جز به خود، به هیچ‌کس نمی‌اندیشند و از روح
همکاری و نیکوکاری برخوردار نیستند؛ در حالی که قرآن مجید
مسلمانان را به همکاری و تعاون در کارهای خیر دعوت می‌کند:

﴿تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى﴾^۲

در راه نیکی و پرهیزگاری به یکدیگر کمک کنید ...

افراد بی تفاوت و خودخواه، نیکوکاری و سالم‌سازی اجتماع را
که یک اصل مهم اسلامی است، نادیده می‌گیرند، با اینکه طبق این

۱. شیخ حر عاملی، وسائل الشیعه، جاب بیروت، ج ۱۹، ص ۵۵.

۲. مائده / ۲.

اصل، تمام مسلمانان وظیفه دارند در کارهای پسندیده به کمک یکدیگر بشتابند. بنابراین، کسی که می‌خواهد متخلق به اخلاق حسنه باشد، باید بکوشد تا روح همیاری و همدردی را در خود ایجاد کند و با اقدام عملی، حالت بی‌تفاوتی و خونسردی را به خونگرمی و سوز و گداز و حس‌فردگرایی را به روح اجتماعی مبدل سازد؛ یعنی همین که احساس ناراحتی و نیاز را در برادر دینی خود دید، بی‌درنگ وارد عمل شود و در رفع مشکل او اقدام نماید. و بهتر است پیش از درخواست کمک وی در مقام یاری برآید تا برادر دینی‌اش به شرمندگی تقاضا کردن دچار نشود.

رسول گرامی اسلام ﷺ فرمود:

«کسی که روز را آغاز نماید و به امور مسلمانان همت نگمارد و در اندیشه کارهای آنان نباشد، از آنها نیست و کسی که بشنود مردی فریاد می‌زند و کمک می‌طلبد و به او کمک نکند مسلمان نیست.»^۱

از احادیث استفاده می‌شود که هر کس امکانات خداداده را در رفع حوائج برادران دینی به کار نگیرد سرانجام آن را در گناه و خدمت به دشمنان خدا قرار خواهد داد.

ابی‌بصیر از امام صادق (ع) نقل می‌کند:

«هر یک از شیعیان ما که نزد یکی از برادران دینی خود برود و از او کمک بخواهد و او با اینکه می‌تواند وی را یاری دهد، کوتاهی کند، خدای متعال او را گرفتار می‌کند طوری که حاجت دشمنان ما را برآورد تا خداوند در روز قیامت او را عذاب کند.»^۲

۱. اصول کافی، کلینی، ج ۲، ص ۱۶۴.
 ۲. همان، ص ۳۶۶؛ معراج السعاده، ص ۳۸۵.